

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет економіки та управління

Кафедра міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов
2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

для студентів

спеціальності

051 Економіка

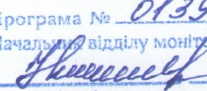
освітнього рівня

другого (магістерського)

освітньої програми

051.00.02 Міжнародна економіка

Київ – 2024

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45397965
Програма № 0139/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти

(підпис) (прізвище, ініціали)
«20» 24

Розробник:

Іващенко Оксана Андріївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

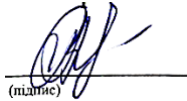
Викладач:

Іващенко Оксана Андріївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 17.

Завідувач кафедри

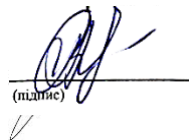

(підпис)

А.В. Шлапак

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 051.00.02 Міжнародна економіка

27.08.2024 р.

Керівник освітньої програми

(підпис)

А.В. Шлапак

Робочу програму перевірено

28.08.2024 р.

Заступник директора/декана

О.О. Казак

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5 / 150	
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	5	5
Обсяг годин, в тому числі:	150	150
Аудиторні	40	20
Модульний контроль	10	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	70	130
Форма підсумкового контролю	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування у студентів системи спеціальних знань щодо специфіки функціонування сучасного міжнародного бізнесу, стратегій міжнародних компаній на закордонних ринках, а також розвиток аналітичних навичок у процесі аналізу умов внутрішнього та зовнішньоекономічного середовища.

Завдання дисципліни: розкрити сутність сучасного міжнародного бізнесу як явища суспільного життя та сфери господарської діяльності; визначити середовище міжнародного бізнесу, закономірності, тенденції і проблеми розвитку в умовах глобалізаційних процесів; визначити основні елементи фінансового менеджменту у суб'єктів міжнародного бізнесу; дослідити аспекти стратегічного менеджменту у міжнародному бізнесі; проаналізувати маркетинговий комплекс міжнародного бізнесу; дослідити розвиток електронної комерції в міжнародному бізнесі; розкрити специфіку ризиків міжнародного бізнес-середовища; вивчити особливості прийняття рішень в умовах невизначеності міжнародного бізнес-середовища; проаналізувати специфіку соціальної відповідальності у міжнародному бізнесі.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

– сутність сучасного міжнародного бізнесу, його місце в глобальній економіці, етапи розвитку та основні чинники впливу на його динаміку в умовах глобалізації;

- закономірності та принципи функціонування міжнародних ринків і підприємницьких процесів, теоретичні засади міжнародної торгівлі та інвестицій;
- різновиди міжнародного бізнесу, стратегії входження на закордонні ринки та управління в умовах міжкультурного середовища;
- особливості фінансового менеджменту, маркетингового комплексу, електронної комерції та управління ризиками в міжнародних компаніях;
- методи прийняття рішень в умовах міжнародного бізнесу та роль СОТ у вирішенні торговельно-економічних конфліктів;
- національні моделі соціальної відповідальності та міжнародні стандарти корпоративної звітності.

вміти:

- аналізувати середовище міжнародного бізнесу та його вплив на діяльність компаній;
- оцінювати ефективність різних форм міжнародного бізнесу;
- здійснювати розрахунки та використовувати фінансові інструменти в міжнародних операціях;
- розробляти та впроваджувати стратегії міжнародного бізнесу з урахуванням глобальних викликів;
- застосовувати маркетингові стратегії та інструменти для просування продуктів на міжнародних ринках;
- визначати та оцінювати ризики в міжнародному бізнесі, розробляти стратегії для їх мінімізації;
- приймати рішення в умовах невизначеності та конфліктних ситуацій у міжнародному бізнесі;
- використовувати принципи корпоративної соціальної відповідальності у міжнародній діяльності;
- будувати індивідуальну кар’єрну траєкторію в міжнародному бізнесі, орієнтуючись на власні професійні цілі та вимоги ринку.

Програмні компетентності:

ЗК4	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
ЗК7	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
СК7	Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб’єктів господарювання.
СК8	Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень
СК10	Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.
СКУ12	Здатність визначати фактори впливу, тенденції та впроваджувати механізми регулювання для забезпечення лідируючих конкурентних позицій соціально-економічних систем різних рівнів на міжнародному ринку

Програмні результати навчання:

PH02	Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності
PH07	Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень
PH08	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
PH09	Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень
PH12	Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризику
PH13	Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень
PH14	Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем
PHУ16	Розробляти заходи щодо забезпечення лідерства на міжнародному ринку із урахуванням потенціалу соціально-економічних систем різного рівня в глобальному середовищі

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/ п	Назви теоретичних розділів	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторні			Модульний контроль	Самостійна робота
			Лекцій	Практичні	Семинари		
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування міжнародного бізнесу							
1	Тема 1. Міжнародний бізнес в епоху глобалізації	8	2	2	-	-	4
2	Тема 2. Міжнародне бізнес-середовище	8	2	2	-	-	4
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		18	4	4	-	2	8
Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля та міжнародне інвестування як основні форми міжнародного бізнесу							
4	Тема 3. Торговельні форми міжнародного бізнесу	10	2	2	-	-	6
5	Тема 4. Інвестиційні форми міжнародного бізнесу	10	2	2	-	-	6
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		22	4	4		2	12
Змістовий модуль 3. Фінансовий менеджмент в міжнародному бізнесі							
5	Тема 5. Механізм здійснення міжнародних розрахунків	9	2	2	-		5
6	Тема 6. Механізм валютного регулювання в міжнародному бізнесі	6	-	-	-		6
7	Тема 7. Механізм здійснення міжнародних кредитно-фінансових операцій	9	2	2	-		5
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		26	4	4	-	2	16
Змістові модулі 4-5. Особливості організації та управління міжнародним бізнесом							
8	Тема 8. Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі	9	2	2	-		5
9	Тема 9. Маркетинг як інструмент міжнародного бізнесу	8	1	1	-		6
10	Тема 10. Електронна комерція в міжнародному бізнесі	8	1	1	-		6
11	Тема 11. Специфіка ризиків міжнародного бізнес-середовища	9	2	2	-		5
12	Тема 12. Прийняття рішень в умовах невизначеності міжнародного бізнес-середовища	10	2	2	-		6
13	Тема 13. Соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	6	-	-	-		6
	Модульний контроль	4				4	
Разом за змістовими модулями		54	8	8	-	4	34
Семестровий контроль		30					
Разом		150	20	20		10	70

Тематичний план для заочної форми навчання

№ п/ п	Назви теоретичних розділів	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторні			Модульний контроль	Самостійна робота
			Лекцій	Практичні	Семінари		
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування міжнародного бізнесу							
1	Тема 1. Міжнародний бізнес в епоху глобалізації	10	1	1	-	-	8
2	Тема 2. Міжнародне бізнес-середовище	10	1	1	-	-	8
Разом за змістовим модулем		20	2	2	-	-	16
Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля та міжнародне інвестування як основні форми міжнародного бізнесу							
4	Тема 3. Торговельні форми міжнародного бізнесу	12	1	1	-	-	10
5	Тема 4. Інвестиційні форми міжнародного бізнесу	12	1	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем		24	2	2	-	-	20
Змістовий модуль 3. Фінансовий менеджмент в міжнародному бізнесі							
5	Тема 5. Механізм здійснення міжнародних розрахунків	12	1	1	-	-	10
6	Тема 6. Механізм валютного регулювання в міжнародному бізнесі	12	-	-	-	-	12
7	Тема 7. Механізм здійснення міжнародних кредитно-фінансових операцій	12	1	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем		36	2	2	-	-	32
Змістові модулі 4-5. Особливості організації та управління міжнародним бізнесом							
8	Тема 8. Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі	12	1	1	-	-	10
9	Тема 9. Маркетинг як інструмент міжнародного бізнесу	12	-	-	-	-	12
10	Тема 10. Електронна комерція в міжнародному бізнесі	12	1	1	-	-	10
11	Тема 11. Специфіка ризиків міжнародного бізнес-середовища	12	1	1	-	-	10
12	Тема 12. Прийняття рішень в умовах невизначеності міжнародного бізнес-середовища	12	1	1	-	-	10
13	Тема 13. Соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовими модулями		70	4	4	-	-	62
Разом		150	10	10	-	-	130

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Тема 1. Міжнародний бізнес в умовах глобалізації

Суть та підходи до визначення міжнародного бізнесу. Ключові відмінні ознаки міжнародного бізнесу. Причини та мотиви здійснення міжнародного бізнесу. Особливості сучасного міжнародного бізнесу. Основні етапи розвитку міжнародного бізнесу. Комерційна ера. Ера експансії. Ера концесій. Ера національних держав. Ера глобалізації.

Форми реалізації міжнародного бізнесу, їх характеристика. Суб'єкти міжнародного бізнесу та їх характеристика.

Тема 2. Міжнародне бізнес-середовище

Поняття та елементи середовища міжнародного бізнесу. Фактори міжнародного бізнес-середовища. Характеристика економічного середовища. Характеристика політичного середовища. Характеристика культурного середовища. Характеристика соціального середовища. Характеристика технологічного середовища.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ТА МІЖНАРОДНЕ ІНВЕСТУВАННЯ ЯК ОСНОВНІ ФОРМИ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Тема 3. Торговельні форми міжнародного бізнесу

Суть та принципи міжнародної торгівлі. Вільна торгівля та її основні переваги і недоліки. Протекціонізм та його інструменти. Переваги та недоліки політики протекціонізму.

Основні показники розвитку міжнародної торгівлі: показники обсягів; показники структури; показники динаміки; показники результатів.

Форми міжнародної торгівлі товарами. Традиційна торгівля та торгівля в межах кооперації. Характерні ознаки біржової торгівлі та торгівлі на аукціонах. Особливості торгівлі на міжнародних тендерах, міжнародних ярмарках та міжнародних виставках. Зустрічна торгівля та зустрічні закупівлі, товарообмін, компенсаційна торгівля, клірингова торгівля, операції з давальницькою сировиною як особливі види торговельних форм міжнародного бізнесу.

Тема 4. Інвестиційні форми міжнародного бізнесу

Міжнародні інвестиції та міжнародний рух капіталу. Поняття країни-донора та країни-реципієнта інвестицій. Витік (відтік) капіталу та чистий приплив капіталу. Відмінність між прямими та портфельними іноземними інвестиціями. Мотиви та причини зарубіжного інвестування.

Механізм регулювання міжнародної інвестиційної діяльності. Інструментарій адміністративно-правового, економічного та соціально-психологічного регулювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

Тема 5. Механізм здійснення міжнародних розрахунків

Поняття та види розрахунків в міжнародному бізнесі. Поняття та учасники транскордонного переказу, їх основні дії. Процес здійснення транскордонного переказу. Переваги та недоліки використання транскордонного переказу.

Розрахунки у вексельній формі. Учасники вексельної форми розрахунків, їх основні дії. Технологія використання простого та переказного векселів. Переваги та недоліки використання вексельної форми розрахунків.

Розрахунки у формі інкасо. Учасники інкасової форми розрахунків та їх основні дії. Уніфіковані правила по інкасо. Технологія здійснення документарного інкасо відповідно до класифікації його видів. Переваги та недоліки використання інкасової форми розрахунків.

Акредитивна форма розрахунків. Учасники акредитивної форми розрахунків та їх основні дії. Уніфіковані правила і умови використання документарного акредитиву. Технологія здійснення документарного акредитива відповідно до класифікації його видів. Переваги та недоліки використання акредитивної форми розрахунків.

Тема 6. Механізм валютного регулювання в міжнародному бізнесі

Поняття та види валютних рахунків в системі міжнародних розрахунків. Характеристика поточних валютних рахунків. Характеристика розподільчих валютних рахунків. Строки здійснення розрахунків в іноземній валюті. Підстави та види відповідальності за порушення валютного законодавства.

Загальні умови торгівлі іноземною валютою. Суб'єкти міжбанківського валютного ринку, їх функції. Умови здійснення валютних операцій на міжбанківському валютному ринку: «тод», «том», «спот», «форвард». Порядок обов'язкового продажу іноземної валюти. Документи необхідні для вільного продажу валюти. Порядок купівлі іноземної валюти.

Тема 7. Механізм здійснення міжнародних кредитно-фінансових операцій

Поняття та види міжнародних кредитно-фінансових операцій. Технологія кредитування експортера. Особливості кредитування нерезидентами. Особливості кредитування у формі врахування векселів. Особливості кредитування під державні гарантії.

Сутність міжнародних лізингових операцій та їх призначення. Об'єкти лізингу. Учасники лізингових операцій та їх основні дії. Класифікація лізингових операцій та технологія їх здійснення.

Поняття міжнародного факторингу, основні характеристики. Особливості факторингу та уступки вимоги. Особливості факторингу та кредиту. Особливості факторингу та врахування векселів. Особливості факторингу та страхування ризиків. Учасники факторингових операцій та їх основні дії. Класифікація факторингових операцій та технологія їх здійснення. Переваги та недоліки використання факторингу.

Сутність міжнародних форфейтингових операцій. Порівняльна характеристика факторингових та форфейтингових операцій. Основні учасники форфейтингових операцій та їх основні дії. Класифікація форфейтингових операцій та технологія їх здійснення. Переваги та недоліки використання форфейтингу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4-5. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМ БІЗНЕСОМ

Тема 8. Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі

Завдання міжнародного стратегічного менеджменту. Сутність стратегій та причини їх вибору в контексті розвитку міжнародного бізнесу. Структура стратегії міжнародного бізнесу. Оцінка перспектив міжнародного бізнесу. Еталони стратегії розвитку міжнародного бізнесу.

Тема 9. Міжнародний маркетинг як інструмент міжнародного бізнесу

Сутність і сфера дії міжнародного маркетингу. Маркетингове середовище міжнародного бізнесу. Особливості міжнародних маркетингових досліджень та сегментації міжнародних ринків. Характеристика основних стадій процесу проведення міжнародного маркетингового дослідження. Етапи сегментування міжнародних ринків. Міжнародний маркетинг-мікс. Концепція 4 Р. Брендінг-маркетинг. Міжнародна дистрибуція. Канали розподілу.

Тема 10. Електронна комерція в міжнародному бізнесі

Суть і зміст електронної комерції. Складові електронної комерції. Структура ринку електронної комерції. Сектор B2B. Сектор B2C. Сектор B2G. Сектор C2B. Сектор C2C. Сектор C2G. Сектор G2B. Сектор G2C. Сектор G2G. Електронні платіжні системи. Внутрішньодержавна та міжнародна платіжна система. Переваги та недоліки використання електронних грошей при здійсненні оплат в міжнародному бізнесі.

Тема 11. Специфіка ризиків міжнародного бізнес-середовища

Ризик в підприємницькій діяльності. Характеристика ризику в міжнародному бізнесі. Скаладові ризику країни та їх взаємодія. Політичні ризики в закордонній діяльності. Методи та техніка аналізу ризиків приймаючої країни.

Тема 12. Прийняття рішень в умовах невизначеності міжнародного бізнес-середовища

Невизначеність є економічна категорія: сутність та джерела виникнення. Оцінка сприятливості бізнес-середовища приймаючої країни як засіб подолання невизначеності. Методи прийняття рішень щодо міжнародного бізнесу в умовах невизначеності. Торговельно-економічні конфлікти як чинник ризику в міжнародному бізнесі. Діяльність СОТ з упередження конфліктів в міжнародному бізнесі.

Тема 13. Соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі

Сутність та джерела соціальної відповідальності бізнесу. Національні моделі корпоративної соціальної відповідальності. Міжнародні стандарти корпоративної звітності.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1.1. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (денна форма)

№ з/п	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4-5	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	4	4
2	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	2	2	2	2	2	2	4	4
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	3	15	6	30
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	2	20	2	20	2	20	4	40
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	2	50
Разом				59		59		64		128
Розрахунок коефіцієнта			310:60=5,17							
Екзамен			40							
Загалом			100							

6.1.2. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (заочна форма)

№ з/п	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4-5	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	2	2
2	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	1	1	1	1	1	1	2	2
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	3	15	6	30
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	1	10	1	10	1	10	2	20
Разом				22		22		27		54
Розрахунок коефіцієнта			125:60=2,08							
Екзамен			40							
Загалом			100							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна / заочна	Бали денна / заочна
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування міжнародного бізнесу			
1	Міжнародний бізнес в епоху глобалізації	4/8	5/5
2	Міжнародне бізнес-середовище	4/8	5/5
Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля та міжнародне інвестування як основні форми міжнародного бізнесу			
3	Торговельні форми міжнародного бізнесу	6/10	5/5
4	Інвестиційні форми міжнародного бізнесу	6/10	5/5
Змістовий модуль 3. Фінансовий менеджмент в міжнародному бізнесі			
5	Механізм здійснення міжнародних розрахунків	5/10	5/5
6	Механізм валютного регулювання в міжнародному бізнесі	6/12	5/5
7	Механізм здійснення міжнародних кредитно-фінансових операцій	5/10	5/5
Змістові модулі 4-5. Особливості організації та управління міжнародним бізнесом			
8	Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі	5/10	5/5
9	Маркетинг як інструмент міжнародного бізнесу	6/12	5/5
10	Електронна комерція в міжнародному бізнесі	6/10	5/5
11	Специфіка ризиків міжнародного бізнес-середовища	5/10	5/5

1	2	3	4
12	Прийняття рішень в умовах невизначеності міжнародного бізнес-середовища	6//10	5/5
13	Соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	6//10	5/5
Разом		70/130	60 /60

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії	Обґрунтування критеріїв	Бали
1	2	3
Розуміння завдання	- робота демонструє точне розуміння завдання	1
	- включені матеріали, що безпосередньо розкривають теми або опосередковані до неї	0,5
	- включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється	0
Повнота розкриття теми	- тема розкрита повністю	1
	- часткове розкриття теми	0,5
	- виконане завдання не відповідає темі	0
Логіка викладу інформації	- логічне й структуроване викладення матеріалу	1
	- порушення логіки й структури викладу	0,5
Креативність	- унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки	1
	- стандартна робота, не містить авторської індивідуальності	0,5
Культура змістового наповнення відповідей	- орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики	1
	- присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0,5
	- грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0
Разом		5 балів

6.3. Завдання для роботи на практичних заняттях та критерії їх оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна / заочна	Бали денна / заочна
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування міжнародного бізнесу			
1	Міжнародний бізнес в епоху глобалізації	2/1	10/5
2	Міжнародне бізнес-середовище	2/1	10/5
Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля та міжнародне інвестування як основні форми міжнародного бізнесу			
3	Торговельні форми міжнародного бізнесу	2/1	10/5
4	Інвестиційні форми міжнародного бізнесу	2/1	10/5
Змістовий модуль 3. Фінансовий менеджмент в міжнародному бізнесі			
5	Механізм здійснення міжнародних розрахунків	2/1	10/5
6	Механізм валютного регулювання в міжнародному бізнесі	0/0	0/0
7	Механізм здійснення міжнародних кредитно-фінансових операцій	2/1	10/5

1	2	3	4
Змістові модулі 4-5. Особливості організації та управління міжнародним бізнесом			
8	Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі	2/1	10/5
9	Маркетинг як інструмент міжнародного бізнесу	1/0	5/0
10	Електронна комерція в міжнародному бізнесі	1/1	5/5
11	Специфіка ризиків міжнародного бізнес-середовища	2/1	10/5
12	Прийняття рішень в умовах невизначеності міжнародного бізнес-середовища	2/1	10/5
13	Соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	0/0	0/0
Разом		20/10	100 /50

Критерії оцінювання практичних занять:

Форма подання результатів: надсилання файлу з відповіддю у ЕНК.

Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка – 10/5 балів виставляється якщо завдання виконано повністю, вірно, структуровано, наведено необхідні пояснення, розрахунки (для задач) виконані вірно.

Бали знижуються, якщо у невірні або відсутні базові положення завдання (мінус 1-2-3... бали в залежності від завдання), якщо завдання не виконано - 0 балів.

Термін здачі: відповідь на практичному занятті з відповідної теми, якщо заняття проводиться аудиторно, або термін, вказаний викладачем, якщо заняття дистанційне.

6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які здобувач освіти набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється шляхом тестування через модульне середовище Університету.

Сума балів, накопичених здобувачем освіти за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю наступні:

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 1 – 25. Складається з 25 випадкових тестових завдань за темами 1-2.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 2 – 25. Складається з 25 випадкових тестових завдань за темами 3-4.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 3 – 25.

Складається з 25 випадкових тестових завдань за темами 5-7.

Максимальна кількість балів за модульні контрольні роботи 4-5 – 50. Складається з 50 випадкових тестових завдань за темами 8-13.

Кожен тест оцінюється у 1 бал максимально.

При тестуванні он-лайн оцінка обраховується:

- для тестів, які передбачають одну правильну відповідь (формату «один з багатьох» / «так або ні») 1 бал виставляється, якщо відповідь правильна, у протилежному випадку виставляється оцінка 0 балів;

- за тест, який передбачає декілька правильних відповідей (формат «декілька з багатьох», «відповідність») оцінка розраховується на пропорційній основі. Якщо, наприклад, в тесті передбачено дві правильні відповіді, то 1 бал виставляється, якщо студент навів обидві правильні відповіді, якщо одну правильну і одну неправильну – то оцінка за тест 0,5 балів, якщо ж обидві відповіді студента неправильні – тест оцінюється у 0 балів). Аналогічно для 3 відповідей – кожна оцінюється у 0,33 бали і помилки враховуються відповідно.

При виконанні модульної контрольної роботи необхідно слідкувати за терміном виконання та за часовим обмеженням.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
1	Теми 1, 2 згідно з тематичним планом дисципліни	тест	25 балів
2	Теми 3,4 згідно з тематичним планом дисципліни	тест	25 балів
3	Теми 5,6,7 згідно з тематичним планом дисципліни	тест	25 балів
4	Теми 8,9,10,11,12,13 згідно з тематичним планом дисципліни	тест	50 балів

6.5. Форми проведення підсумкового контролю

Семестровий контроль – екзамен. Екзамен проводиться у дистанційній формі (онлайн в середовищі Moodle) і включає 40 тестів, які охоплюють весь зміст курсу.

Кожен тест оцінюється у 1 бал максимально, тому за 40 тестових завдань студент може одержати максимально 40 балів.

При тестуванні он-лайн оцінка обраховується:

- для тестів, які передбачають одну правильну відповідь (формату «один з багатьох» / «так або ні») 1 бал виставляється, якщо відповідь правильна, у протилежному випадку виставляється оцінка 0 балів;

- за тест, який передбачає декілька правильних відповідей (формат «декілька з багатьох», «відповідність») оцінка розраховується на пропорційній основі. Якщо, наприклад, в тесті передбачено дві правильні відповіді, то 1 бал виставляється, якщо студент навів обидві правильні відповіді, якщо одну правильну і одну неправильну – то оцінка за тест 0,5 балів, якщо ж обидві відповіді студента неправильні – тест оцінюється у 0 балів). Аналогічно для 3 відповідей – кожна оцінюється у 0,33 бали і помилки враховуються відповідно.

Орієнтовний перелік питань до екзамену

1. Суть та підходи до визначення міжнародного бізнесу.
2. Ключові відмінні ознаки міжнародного бізнесу.
3. Причини та мотиви здійснення міжнародного бізнесу.
4. Особливості сучасного міжнародного бізнесу.
5. Основні етапи розвитку міжнародного бізнесу.
6. Види міжнародного бізнесу, їх характеристика.
7. Суб'єкти міжнародного бізнесу, їх характеристика.
8. Фактори міжнародного бізнес-середовища.
9. Характеристика економічного середовища.
10. Характеристика політичного середовища.
11. Характеристика культурного середовища.
12. Характеристика соціального середовища.
13. Характеристика технологічного середовища.
14. Суть та принципи міжнародної торгівлі.
15. Вільна торгівля та її основні переваги і недоліки.
16. Протекціонізм та його інструменти. Переваги та недоліки політики протекціонізму.
17. Основні показники розвитку міжнародної торгівлі.
18. Форми міжнародної торгівлі товарами.
19. Традиційна торгівля та торгівля в межах кооперації.
20. Характерні ознаки біржової торгівлі та торгівлі на аукціонах.
21. Особливості торгівлі на міжнародних тендерах, міжнародних ярмарках та міжнародних виставках.
22. Зустрічна торгівля та зустрічні закупівлі, товарообмін, компенсаційна торгівля, клірингова торгівля, операції з давальницькою сировиною як особливі види торговельних форм міжнародного бізнесу.
23. Міжнародні інвестиції та міжнародний рух капіталу. Поняття країни-донора та країни-реципієнта інвестицій.
24. Витік (відтік) капіталу та чистий приплив капіталу.
25. Мотиви та причини зарубіжного інвестування.
26. Суть та ознаки міжнародного інвестиційного ринку.
27. Факторні, товарні та фінансові ринки в структурі міжнародного інвестиційного ринку.
28. Грошовий ринок, ринок капіталу, ринок цінних паперів як складові фінансового ринку.
29. Основні види цінних паперів та їх характеристика.
30. Механізм регулювання міжнародної інвестиційної діяльності.
31. Інструментарій адміністративно-правового, економічного та соціально-психологічного регулювання.
32. Поняття та види розрахунків в міжнародному бізнесі.
33. Процес здійснення транскордонного переказу.
34. Переваги та недоліки використання транскордонного переказу.

35. Учасники вексельної форми розрахунків, їх основні дії.
36. Технологія використання простого та переказного векселів.
37. Переваги та недоліки використання вексельної форми розрахунків.
38. Учасники інкасової форми розрахунків та їх основні дії.
39. Уніфіковані правила по інкасо.
40. Технологія здійснення документарного інкасо відповідно до класифікації його видів.
41. Переваги та недоліки використання інкасової форми розрахунків.
42. Учасники акредитивної форми розрахунків та їх основні дії.
43. Уніфіковані правила і умови використання документарного акредитиву.
44. Технологія здійснення документарного акредитива відповідно до класифікації його видів.
45. Переваги та недоліки використання акредитивної форми розрахунків.
46. Поняття та види валютних рахунків в системі міжнародних розрахунків.
47. Характеристика поточних валютних рахунків.
48. Характеристика розподільчих валютних рахунків.
49. Строки здійснення розрахунків в іноземній валюті. Підстави та види відповідальності за порушення валютного законодавства.
50. Загальні умови торгівлі іноземною валютою.
51. Суб'єкти міжбанківського валютного ринку, їх функції.
52. Умови здійснення валютних операцій на міжбанківському валютному ринку: «тод», «том», «спот», «форвард».
53. Порядок обов'язкового продажу іноземної валюти.
54. Документи необхідні для вільного продажу валюти.
55. Порядок купівлі іноземної валюти.
56. Поняття та види міжнародних кредитно-фінансових операцій.
57. Технологія кредитування експортера.
58. Особливості кредитування нерезидентами.
59. Особливості кредитування у формі врахування векселів.
60. Особливості кредитування під державні гарантії.
61. Сутність міжнародних лізингових операцій та їх призначення.
62. Об'єкти лізингу. Учасники лізингових операцій та їх основні дії.
63. Класифікація лізингових операцій та технологія їх здійснення.
64. Поняття міжнародного факторингу, основні характеристики.
65. Особливості факторингу та уступки вимоги.
66. Особливості факторингу та кредиту.
67. Особливості факторингу та врахування векселів.
68. Особливості факторингу та страхування ризиків.
69. Учасники факторингових операцій та їх основні дії.
70. Класифікація факторингових операцій та технологія їх здійснення.
71. Переваги та недоліки використання факторингу.
72. Сутність міжнародних форфейтингових операцій.

73. Порівняльна характеристика факторингових та форфейтингових операцій.
74. Основні учасники форфейтингових операцій та їх основні дії.
75. Класифікація форфейтингових операцій та технологія їх здійснення.
76. Переваги та недоліки використання форфейтингу.
77. Завдання міжнародного стратегічного менеджменту.
78. Сутність стратегій та причини їх вибору в контексті розвитку міжнародного бізнесу.
79. Характеристика базових стратегій розвитку бізнесу.
80. Групи еталонних стратегій розвитку міжнародного бізнесу.
81. Переваги та недоліки використання компаніями еталонних стратегій міжнародного бізнесу.
82. Сутність і сфера дії міжнародного маркетингу.
83. Маркетингове середовище міжнародного бізнесу.
84. Особливості міжнародних маркетингових досліджень та сегментації міжнародних ринків.
85. Характеристика основних стадій процесу проведення міжнародного маркетингового дослідження.
86. Етапи сегментування міжнародних ринків.
87. Міжнародний маркетинг-мікс. Концепція 4 Р.
88. Брендинг-маркетинг. Міжнародна дистрибуція. Канали розподілу.
89. Суть і зміст електронної комерції.
90. Переваги та характерні риси електронної комерції.
91. Електронна комерція як форма ведення бізнесу.
92. Механізми функціонування глобальної електронної торгівлі.
93. Складові електронної комерції.
94. Сектор B2B. Сектор B2C. Сектор B2G. Сектор C2B. Сектор C2C. Сектор C2G. Сектор G2B. Сектор G2C. Сектор G2G.
95. Переваги та недоліки використання електронних грошей при здійсненні оплат в міжнародному бізнесі.
96. Чинники, які зумовлюють ситуацію невизначеності в міжнародному бізнесі.
97. Методи управління ризиками в міжнародному бізнесі.
98. Вплив політичних ризиків приймаючої країни.
99. Поняття та джерела виникнення невизначеності в міжнародному бізнесі.
100. Методи прийняття рішень в умов невизначеності.
101. Поняття та види торговельно-економічних конфліктів як чинника ризику в міжнародному бізнесі.
102. Роль СОТ з упередження конфліктів у міжнародному бізнесі.
103. Еволюція корпоративної соціальної відповідальності та її види.
104. Основні чинники, що спонукають міжнародний бізнес до соціальної відповідальності.
105. Розробка програм соціальної відповідальності для міжнародного бізнесу.

6.6. Оцінювання освітніх досягнень здобувачів освіти за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
F	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного проходження
FX	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного проходження

7. Навчально-методична карта дисципліни

(для денної форми навчання)

Разом: 150 год., лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., модульний контроль – 10 год., самостійна робота – 70 год., підсумковий контроль (екзамен) – 30.

Модулі	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування міжнародного бізнесу		Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля та міжнародне інвестування як основні форми міжнародного бізнесу		Змістовий модуль 3. Фінансовий менеджмент в міжнародному бізнесі			Змістові модулі 4-5. Особливості організації та управління міжнародним бізнесом					
<i>Кількість балів</i>	59		59		64			128					
Лекції	Тема 1 (1 бал)	Тема 2 (1 бал)	Тема 3 (1 бал)	Тема 4 (1 бал)	Тема 5 (1 бал)	Тема 6 (0 балів)	Тема 7 (1 бал)	Тема 8 (1 бал)	Тема 9 (0,5 балів)	Тема 10 (0,5 балів)	Тема 11 (1 бал)	Тема 12 (1 бал)	Тема 13 (0 балів)
Практичні заняття	Тема 1 (11 балів)	Тема 2 (11 балів)	Тема 3 (11 балів)	Тема 4 (11 балів)	Тема 5 (11 балів)	Тема 6 (0 балів)	Тема 7 (11 балів)	Тема 8 (11 балів)	Тема 9 (5,5 балів)	Тема 10 (5,5 балів)	Тема 11 (11 балів)	Тема 12 (11 балів)	Тема 13 (0 балів)
Самостійна робота	10 балів		10 балів		15 балів			30 балів					
Модульний контроль	25 балів		25 балів		25 балів			50 балів					
<i>Підсумковий рейтинговий бал – 310</i>													
<i>Коефіцієнт переведення рейтингу у 60-бальну шкалу – 5,17</i>													
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 балів												
Разом	100 балів												

(для заочної форми навчання)

Разом: 150 год., лекції – 10 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 130 год., підсумковий контроль - екзамен.

Модулі	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування міжнародного бізнесу	Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля та міжнародне інвестування як основні форми міжнародного бізнесу	Змістовий модуль 3. Фінансовий менеджмент в міжнародному бізнесі	Змістові модулі 4-5. Особливості організації та управління міжнародним бізнесом									
<i>Кількість балів</i>	22		22			54							
Лекції	Тема 1 (0,5 балів)	Тема 2 (0,5 балів)	Тема 3 (0,5 балів)	Тема 4 (0,5 балів)	Тема 5 (0,5 балів)	Тема 6 (0 балів)	Тема 7 (0,5 балів)	Тема 8 (0,5 балів)	Тема 9 (0 балів)	Тема 10 (0,5 балів)	Тема 11 (0,5 балів)	Тема 12 (0,5 балів)	Тема 13 (0 балів)
Практичні заняття	Тема 1 (5,5 балів)	Тема 2 (5,5 балів)	Тема 3 (5,5 балів)	Тема 4 (5,5 балів)	Тема 5 (5,5 балів)	Тема 6 (0 балів)	Тема 7 (5,5 балів)	Тема 8 (5,5 балів)	Тема 9 (0 балів)	Тема 10 (5,5 балів)	Тема 11 (5,5 балів)	Тема 12 (5,5 балів)	Тема 13 (0 балів)
Самостійна робота	10 балів		10 балів		15 балів			30 балів					
<i>Підсумковий рейтинговий бал – 125</i>													
<i>Коефіцієнт переведення рейтингу у 60-бальну шкалу – 2,08</i>													
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 балів												
Разом	100 балів												

8. Рекомендовані джерела

Основна

1. Міжнародний бізнес в умовах глобальної невизначеності: у 2 ч. Ч.1 / А.А. Мазаракі, Г.В. Дугінець, Н.Г. Калюжна та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 424 с.
2. Міжнародний бізнес в умовах глобальної невизначеності: у 2 ч. Ч.2 / А.А. Мазаракі, Г.В. Дугінець, Н.Г. Калюжна та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 328 с.
3. Сазонець О.М. Управління міжнародним бізнесом: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2019. 338 с. URL: <http://surl.li/labws>
4. Тарасенко С. В., Петрушенко Ю. М.. Міжнародний бізнес: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2021. 222 с. URL: <http://surl.li/glexg>

Додаткова

1. Bulakh T., Ivashchenko O., Motuzka O. Ukraine's Foreign Trade Relations with the Republic of Azerbaijan: State, Risks, Strategic and Innovative Areas of Strengthening. *Статистика України*. 2022. № 1. С. 40–46. URL: [https://doi.org/10.31767/su.1\(96\)2022.01.04](https://doi.org/10.31767/su.1(96)2022.01.04)
2. Shlapak A., Yatsenko O., Ivashchenko O., Zarytska N., Osadchuk V. Digital transformation of international trade in the context of global competition: technological innovations and investment priorities. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практик*. 2023. № 6 (53). С. 334-347. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4241/3991>
3. Tiurina N., Shelest I., Ivashchenko O., Khadzhyrov I., Harva O. Regulatory policy of the foreign economic activity of the state. *Cuestiones Políticas*. 2022. Vol. 40 (74). P. 515-530. URL: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4074.28>
4. Wild J., Wild K. International business: the challenges of globalization. 9th edition. 2021. 448 p. URL: <http://surl.li/lwlvo>
5. Булах Т.М., Іващенко О.А., Плахотнікова Л.О. Аналіз стану та тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України з країнами ЄС. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2019. № 1-2. С. 59-68. URL: <https://doi.org/10.31767/nasoa.1-2.2019.07>
6. Карп В.С., Резнікова Н.В., Іващенко О.А. Імперативізація ідей сталого розвитку в зеленому маркетингу: міжнародний бізнес в координатах етичного споживання і справедливої торгівлі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 18. С. 18-25. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2073>
7. Карп В.С., Резнікова Н.В., Іващенко О.А. Сталий розвиток зеленого маркетингу: екологічний і безпековий імператив міжнародного бізнесу як складова глобальної кліматичної адженди *Агросвіт*. 2023. № 17. С. 3-11. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/2025>
8. Міжнародний маркетинг: навч. посібник / Т. В. Князева, Ю. П. Колбушкін, С. В. Петровська та ін. К. : НАУ, 2019. 164 с. URL: <http://surl.li/labxc>
9. Резнікова Н. В., Іващенко О. А., Рубцова М. Ю. Особливості міжнародної маркетингової стратегії високотехнологічних компаній в умовах

глобального інноваційного суперництва. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.10.15>

10. Резнікова Н.В., Булатова О.В., Іващенко О.А. Колізії конкуренції на діджиталізованих ринках в умовах техноглобалізму: ризики інноваційного та інформаційно-цифрового неопротекціонізму для міжнародного бізнесу та електронної комерції. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. №13. С. 13-21. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/1757>

11. Резнікова Н.В., Булатова О.В., Іващенко О.А. Медіаекономіка та медіаринок в умовах цифровізації інформаційних продуктів та послуг: нові можливості для міжнародного бізнесу. *MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS*. 2023. №1. С. 146-153. URL: <https://mdes.khmnu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/162>

12. Резнікова Н.В., Булатова О.В., Шлапак А.В., Іващенко О.А. Інновації як драйвер цифрової трансформації світової економіки в умовах техноглобалізму: вплив нових бізнес-моделей на розвиток міжнародної торгівлі товарами і послугами. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. №12. С. 6-12. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/1727>

13. Резнікова Н.В., Булатова О.В., Шлапак А.В., Іващенко О.А. Платформізація цифрової економіки чи техноглобалізм цифрових платформ? Трансформаційний потенціал діджиталізованих ринків для міжнародного бізнесу і торгівлі. *Ефективна економіка*. 2023. №6. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/1677>

14. Резнікова Н.В., Шлапак А.В., Іващенко О.А. Від промислових екосистем до екосистем цифрової економіки: нові бізнес-моделі і моделі конкуренції в умовах діджиталізації міжнародної торгівлі товарами і послугами. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2023. № 2. С. 332-340. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-316-2-52>

15. Русак Д.М., Резнікова Н.В., Іващенко О.А. Ризик-менеджмент глобальних ланцюгів поставок: вразливість і стійкість у фокусі стратегічного управління в умовах глобальної невизначеності економічної кон'юнктури. *Агросвіт*. 2022. № 21. С. 3-11. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2022.21.3>

9. Додаткові ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
3. International Monetary Fund (IMF). URL: <https://www.imf.org/>
4. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). URL: <https://data.oecd.org>
5. The World Trade Organization (WTO). URL: <https://www.wto.org/>
6. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). URL: <https://unctad.org/>
7. United Nations Industrial Development Organization (UNIDO). URL: <https://www.unido.org/>
8. World Bank Group. URL: <https://www.worldbank.org/>